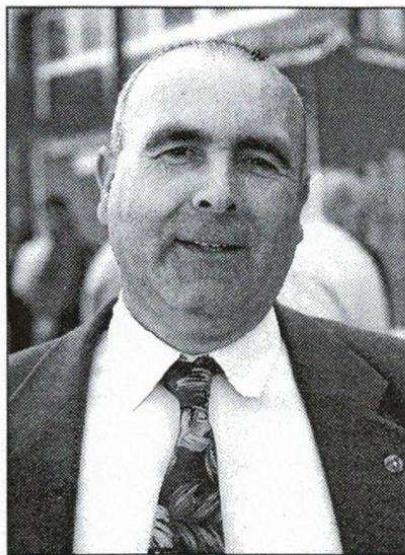

Imos a Begonte dende Valdeorras

PEPE POL*

Todos sabemos cas terras valdeorresas son camiño, ruta importante e alternativa, sobre todo nestas datas en que é normal atopar neve en Pedrafita, pois por eiquí, seguindo as ríbeiras quentes e doces do Sil, moitos peregrinos fan camiño cara a súa meta: Santiago. Pero este columnista; nas vésperas do Nadal quere lembrar-les que en chegados ás terras de Lemos ou Chantada, deixando o Sil abrazado ó Miño, troquen cara a Terra Chá, camiño de Begonte, pois nestas datas faise obrigada a visita ao portal con máis sona de toda Galicia, non teñamos presa por chegar ó final e deixemos no ruteiro da vida moitos instantes fermosos, cousas inesquecibles que axudan como alimento anímico a ser o noso viático, a fortalecermos espiritualmente. Si, sei que nestas datas, a falta de luz solar parece contrarrestarse con moiás luces, pero recorda, son artificiais, comerciais; encandiladoras mensaxes de consumismo aproveitando os sentimentos, aproveitando a boa fe e o amor. Esas luces parecen tan intensas que casi apagan a dos corazóns, pero o día de Noiteboa todos lembramos a luz da verdade que non precisa de ostentoso candelabro para alumear o mundo coñecido, soamente fixo falta ver, pois aínda que agora nesas rúas e escaparates de comercios bri-

llan moitas, son cegadoras, deslumbran e fan que os de corazón débil queden como insectos nunha noite de verao, xirando en torno a elas, sen atopar a saída da súa triste perdición.

Vemos as prazas cheas, as rúas convertidas en ríos humanos, todos xuntos, pero todos moi solos. Detras desas cascadas de palabras, que parecen gotas de auga bendita, detrás desa incontida luz de ledicia que asoma a humanidade polo Nadal, onde parece ser obrigado decir que se é feliz, está a obscuridade do baleiro, o pozo sen auga, a realidade fría. A felicidade foi soamente un debuxo de sorriso, casi rictus de farsa que, por ser tempo de Nadal, algúns confundindo con Entroido trazan na súa boca e simulan asomar nos ventanais dos ollos; pero na alcoba, no portaleiro de cada cal, ese presebe está baleiro e coa porta pechada para que non poida nace-la luz. ¿Triste, verdade? Triste é aproveitarse dos sentimientos dos outros, finxir, externamente, e, dentro, facer un inferno.

O Nadal non son pantagruélicos banquetes regados cos melhores caldos, nin intercambiar materialistas agasallos. O Nadal non é dar a quem xa ten demasiado, e acordarse do Neno que está presente nese indixente que pode estar coa súa man recollida por medo a pedir, no neno, dunha u outra cor, que non ten para comer ou que tendo alimento esté famento de amor, desa sagrada familia que está quebrada e rota porque non tiveron forza para resisti-los perigos, por esos avós que xa non teñen bágoas para chorar e que buscan e imploran soamente por atopar un portalín onde abandonar a soledade...

Pero hoxe hai tantos Herodes, hai tantos que matan a nenos, mulleres, homes. Matan sen arma branca nin espada, escravizando a eses inocentes que quedan por uns chiscos de misera riqueza material prendidos para sempre. Porque o malo non é morrer, o peor é vivir mortos, co cristal empañado e roto e cos adentros

Opinión

convertidos en lama cenagosa que soamente alimentan a falsedad e a mentira, facendo un bo niño para que medren as vontades dos Herodes de sempre. Non leva o río Sil auga dabondo para leva-las pecaminosas vontades que cada vez que ven chega-lo carro do Nadal móntanse lanzando polas súas bocas unha panxoliña que non senten e regalando desexos que pasada a Epifanía eles mesmos din que aquilo era do Nadal. Parece que a xente esté emborrachada de felicidade, pero o que pasa é que esa xente fariseica está adorando a deuses que eles levantan na súa peana material e seguen estrelas moi fugaces que deixan luminosa estela uns días.

¡Canto mercader, canto vendedor!

¡Canta agresividade, canta intolerancia!

¿Serán capaces de atopar eses peregrinos o portal da luz da verdade?

Todos correndo polas rúas, todos buscando e nada encontran porque non se atopan eles, pasan tódolo ano fóra de si, buscando palacios e escapando do portalín da vida.

Eu, modestamente, digo co Nadal; cada un dos seus días son como gotiñas de auga bendita que, delicadamente, veñen a lustrarnos e limpar-nos deses pecados cometidos no ano, pero para que sexa efectiva hai que, a palabra, facela vida, co xesto sexa de corazón e que todo estea baseado na fe, na iluminación da más grande luz que un día; gracias a Deus e a unha humilde familia; encendeuse nun lugar chamado; Belén.

Nas vindeiras festas farei como cada ano por estas datas, o meu particular peregrinaxe para ir ata o portal de Begonte, onde a estrela da verdade brilla na Terrá Chá e tódala humanidade. Ese Belén, recordo daquel outro, foi unha idea do párroco Xoán Domínguez Guizán e a humanidade teñan sempre aberta a porta á salvación para que esté vivo o espíritu do Nadal. Iste ano máis ca nunca para, de paso, despois de pasar polo Belén

de Begonte, despois de renacer grazias a esa luz da verdade pasar pola capela da Santa Isabel, no Outeiro de Rei, e visitar a tumba do "sacro poeta laico", Manuel María, e meditar sobre os seus versos, o catecismo do libertador, "Terra Chá, amada de lonxe... por onde o Miño pasa caladíño para non despertar tanto silencio..."

Berce, o portal de Begonte, sartego do home, Santa Isabel, o Nadal é tempo para recorda-lo sal do mundo, esté sólida ou derretida, fundida nese vapor chamado morte, quizais por iso, moitos dos nosos veciños, dicen co Nadal é triste, áinda que vexamos moitas das falsas luces, esta festa é de recordos, recordos dun Cristo noso, de todos aqueles que deixaron na nosa vida lembranzas inesquecibles (pais, familiares, amigos... troncos e pólas da árbore que nós somos unha delicada folla). Pero non é posible esa sombra de tristura porque cremos, en Deus, Cristo e a Sagrada Familia tódolos que fan posible o Nadal.

Festas navideñas, devolven a pureza daquel regato que está escondido no monte da vida; fan que polo menos uns días o río sexa de auga limpa, casi poidamos ve-lo fondo, e pareza hialino cristal e non profundo, obscuro e perigoso, regato de vida, as súas cantigas, esas panxoliñas algarreiras son raioliñas daquela estrela.

Que non sexa a Epifanía un punto e aparte, que siga vivo o espíritu do Nadal. Imos a Begonte e no camiño visitemos polo noso Valdeorras todo portal vivente ou non que atopemos, pois hai que postrarse ante a fonte e bebe-la súa auga para quedar saciados desa necesidade de alimenta-la fe con oracións, agradecementos, e obras para contruír cada día, cada xornada, ese Belén e cas figuriñas de calquera oficio ou profesión, teñan vida adorando ó noso Señor.

Bo Nadal a Valdeorras, Galicia e a España miña dende O Sil.

* *O poeta de Montefurado.*